

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/708/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714214220
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714214220.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a členov senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci žalobkyne T. Y., rod. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. XXX/XX, XXX XX Z., zastúpenej JUDr. Ľubicou Flíderovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Trhová 1, 960 01 Zvolen, proti žalovanému L. O. T., rod. O. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R.. U. XXXX/XX, XXX XX Z., zastúpeného JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Dukelských hrdinov 22, 960 01 Zvole, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 11C/156/2014-159 zo dňa 30. 04. 2015, takto

rozhodol:

I. Rozsudok v napadnutej časti, ktorou súd prvej inštancie určil, že kúpna zmluva zo dňa 25.6.2014, uzavretá medzi žalobkyňou T. Y. ako predávajúcou a žalovaným L. O. T. ako kupujúcim, ktorej predmetom bol predaj a kúpa bytu č. XX, nachádzajúceho sa vo vchode č. XX, bytového domu súp. č. XXX na L. ulici vo Z., zapísaného v podiele 1/1 vo vlastníctve žalobkyne T. Y., rod. T., nar. XX.XX.XXXX a spoluvlastníckeho podielu 5948/99512 na spoločných častiach, spoločných zariadeniach bytového domu a pozemku - parc. č. KN-C XXXX a KN-C XXXX, vedených na LV č. XXXX, kat. územie T. a spoluvlastníckeho podielu k pozemku parc. č. KN-C XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1 190 m² v podiele 1/17, zapísaného na LV č. XXXX Okresného úradu Z., katastrálny odbor pre kat. územie T. je neplatná a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, p o t v r d z u j e (výrok prvý a tretí).

II. Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že určil:

Kúpna zmluva zo dňa 25.6.2014, uzavretá medzi žalobkyňou T. Y. ako predávajúcou a žalovaným L. O. T. ako kupujúcim, ktorej predmetom bol predaj a kúpa bytu č. XX, nachádzajúceho sa vo vchode č. XX, bytového domu súp. č. XXX na L. ulici vo Z., zapísaného v podiele 1/1 vo vlastníctve žalobkyne T. Y., rod. T., nar. XX.XX.XXXX a spoluvlastníckeho podielu 5948/99512 na spoločných častiach, spoločných zariadeniach bytového domu a pozemku - parc. č. KN-C XXXX a KN-C XXXX, vedených na LV č. XXXX, kat. územie T. a spoluvlastníckeho podielu k pozemku parc. č. KN-C XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1.190 m² v podiele 1/17, zapísaného na LV č. XXXX Okresného úradu Z., katastrálny odbor pre kat. územie T. je neplatná (prvý výrok).

Konanie o určenie, že rozhodcovská zmluva uzavretá medzi účastníkmi dňa 25.6.2014, ktorá je súčasťou vyššie uvedenej kúpnej zmluvy je absolútne neplatný právny úkon zastavil (druhý výrok).

O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 342,82 Eur do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku na účet advokátky JUDr. Ľubice Flíderovej vedený vo P., a.s. X., pobočka Z. č.ú.: IBAN: U (tretí výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: Žalobkyňa žiadala o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 25.6.2014 a o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy zo dňa 25.6.2014, ktorá je súčasťou vyššie uvedenej kúpnej zmluvy. Uplatnila si aj právo na náhradu trov konania. Žalobkyňa zobrala žalobu späť v časti, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, čo odôvodnila tým, že rozhodcovská doložka tvorí - je súčasťou kúpnej zmluvy, ktorej absolútnej neplatnosti sa v tomto konaní žalobkyňa domáha. Žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil.

3. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že dňa 25.6.2014 bol na Okresný úrad vo Z., katastrálny odbor doručený návrh účastníkov kúpnej zmluvy, ktorá mala byť uzavretá dňa 25.6.2014, na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, v prospech žalobcu. Vkladové konanie sa vedie pod č. V 1842/14. Účastníkmi kúpnej zmluvy sú účastníci konania, a to žalobkyňa ako predávajúca a žalovaný ako kupujúci. Predmetom prevodu mal byť byt žalobkyne, ktorý má vo výlučnom vlastníctve, byť mala žalobkyňa odplatne predať žalovanému za celkovú dohodnutú kúpnu cenu 17.095,89 Eur.

4. Vkladové konanie vedené na Okresnom úrade vo Zvolene, katastrálny odbor na povolenie vkladu kúpnej zmluvy v prospech je prerušené.

5. Kúpna zmluva a rozhodcovská zmluva boli uzavreté podvodným spôsobom v rozpore s platným právom, pričom v rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory o vzniku, zmene alebo zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam. Z toho dôvodu sa ochrana práva domáha na všeobecnom súde.

6. Právny zástupca žalovaného vo svojom vyjadrení zo dňa 22.12.2014 uviedol, že v celom rozsahu nesúhlasí s podaným návrhom a považuje ho za úplne nedôvodný a neodôvodnený. Poukázal na ustanovenie § 80 písm. c) O.s.p.

7. Z predložených listinných dôkazov bolo zistené, že dňa 25.6.2014 bola uzavretá kúpna zmluva medzi predávajúcou X. Z Y., rod. T., nar. XX.XX.XXXX a kupujúcim L. O. T., nar. XX.X.XXXX.

8. Z predloženého rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 5T/179/2014-800 zo dňa 26. januára 2015, právoplatného od 26.01.2015 bolo zistené, že obžalovaný T. X., nar. XX.X.XXXX a obžalovaná I. T., nar. XX.X.XXXX boli uznaní za vinných, preto, že obvinený T. X. po predchádzajúcom zisťovaní a vzájomnej komunikácii s obvinenou I. T. dňa 11.6.2014 ponúkol v meste Z. osobe P. W., nar. XX.X.XXXX na predaj byt č. XX na 1. poschodí vo vchode č. XX obytnej budovy na ulici L. vo Z. súp. č. XXX vrátane príslušenstva, ktorého majiteľkou je poškodená T. Y., nar. XX.XX.XXXX, ktorého hodnota v tom čase bola 29.300 Eur, po čom následne obvinený T. X. požiadal obvinenú I. T., aby pod falošnou zámkou zabezpečila od poškodenej T. Y. doklady súvisiace s úverovou zmluvou č. 33279 uzavretou dňa 12.6.2014, ktorú T. Y. uzavrela so spoločnosťou INFINANCE CREDIT s.r.o. Trenčín a ktorej súčasťou bola aj zmluva o zriadení záložného práva k uvedenému bytu a tiež návrh na vklad záložného práva k uvedenému bytu do katastra nehnuteľností v prospech spoločnosti INFINANCE CREDIT s.r.o. Trenčín, po čom I. T. od poškodenej zabezpečila uvedené doklady pod zámkou, že ich potrebuje odniesť do Banskej Bystrice doposiaľ nestotožnenej osobe, vystupujúcej pod menom Y. J. kvôli vyplateniu dlžoby a od poškodenej tieto doklady vzala a následne ich odovzdala T. X., ktorý následne prostredníctvom osoby P. W. zabezpečil vyhotovenie kúpnej zmluvy medzi predávajúcou T. Y., nar. XX.XX.XXXX a L. O. T., nar. XX.X.XXXX, kde predmetom kúpy bol vyššie uvedený byt patriaci poškodenej s dohodnutou kúpnu cenou vo výške 17.095,89 Eur (15.000 Eur + 2.095,89 Eur ako vyplatenie úveru spoločnosti INFINANCE CREDIT s.r.o.), návrhu na vklad do katastra nehnuteľností a tiež pokladničného dokladu potvrdzujúceho prevzatie kúpnej ceny za predaj bytu vo výške 15.000 Eur osobou T. Y., ktoré doklady následne obvinený T. X. odovzdal I. T. s tým, aby zabezpečila podpísanie uvedených písomností poškodenej, na čo obvinená I. T. následne dňa 25.6.2014 vyhľadala poškodenú na geriatrickom oddelení v Nemocnici Zvolen, kde bola táto v tom čase hospitalizovaná a pod zámkou, že ide podpísať doklady k úveru s ňou išla na Notársky úrad JUDr. Jany Hričovskej vo Zvolene, kde poškodená v omyle podpísala vyššie uvedené písomnosti ako aj odstúpenie od úverovej zmluvy č. 33279 zo dňa 12.6.2014, ktorú poškodená ako dlžník uzavrela so spoločnosťou INFINANCE CREDIT

s.r.o. Trenčín, po čom takto podpísané doklady I. T. vzala a toho istého dňa odovzdala obvinenému T. X., ktorý ich následne odovzdal osobe P. W., ktorý následne zabezpečil podpísanie kúpnej zmluvy a návrhu na vklad do katastra osobou kupujúceho L. O. T., vyplatenie zostatku vyššie uvedeného úveru vo výške 2.095,89 Eur v prospech spoločnosti INFINANCE CREDIT s.r.o. Trenčín, čo bolo podmienkou pre odblokovanie uvedenej nehnuteľnosti na katastri nehnuteľností a jej následný prevod na kupujúceho a tiež doručenie týchto dokladov na Katastrálny úrad Z., pričom v tejto súvislosti P. W. v domnení zaplatenia kúpnej ceny odovzdal obvinenému T. X. na rôznych miestach v meste Z. na 2-krát sumu 14.000 Eur a osobe I. T. sumu

1.000 Eur, čo mala byť obvineným T. X. určená kúpna cena za predaj uvedeného bytu, pričom obaja obvinení mali vedomosť o tom, že poškodená nemá záujem predať predmetný byt a takto vyplatené peniaze si obvinení ponechali pre svoju potrebu, pričom k povoleniu vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a tým aj k zmene vlastníka bytu k dnešnému dňu nedošlo a poškodenej T. Y. žiadna škoda doteraz spôsobená nebola. Obidvaja obžalovaní I. T. a T. X. s tým spáchali zločin podvodu podľa § 221 ods.1, ods.3 písm. a) Trestného zákona. Obžalovaný T. X. bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, ktorý mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 5 rokov a bol mu uložený probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Obžalovaná I. T. bola odsúdená na súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, ktorý jej bol odložený na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov a bol jej uložený probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe.

9. Okresný úrad Zvolen, katastrálny odbor Rozhodnutím V 1842/2014 zo dňa 24.7.2014 a zo dňa 17.10.2014 prerušil vkladové konanie.

10. Okresný súd Zvolen uznesením č.k. 7C/164/2014-31 zo dňa 20.4.2014 prerušil konanie o určenie neplatnosti odstúpenia od uvedenej kúpnej zmluvy až do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Zvolen vedeného pod sp.zn. 11C/156/2014.

11. Súd prvej inštancie rozhodol podľa § 39, § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka, § 135 ods.1, tretia veta O.s.p..

12. Uskutočneným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa nemala v úmysle predať nehnuteľnosť - svoj byt. Táto nehnuteľnosť bola presne špecifikovaná v časti I. kúpnej zmluvy zo dňa 25.6.2014, v ktorej je ako predávajúca uvedená žalobkyňa T. Y. a ako kupujúci žalovaný L. O. T.. Podpis tejto kúpnej zmluvy žalobkyňou bol výsledkom trestnej činnosti - zločinu podvodu, T. X. a I. T., ktorí boli za tento zločin podvodu aj právoplatne odsúdení. Poškodenou bola T. Y..

13. Jednoznačne bol preukázaný aj právny záujem žalobkyne na určenie neplatnosti tejto kúpnej zmluvy, keď od rozhodnutia v tejto veci, závisí aj ďalšie konanie a rozhodovanie vo veci vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 7C/164/2014. Toto konanie je vedené na základe žaloby podanej žalobcom L. O. T. proti žalovanej T. Y. o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy. Konanie vedené pod sp.zn. 7C/164/2014 bolo prerušené uznesením č.k. 7C/164/2014-31 zo dňa 20.4.2014 až do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 11C/156/2014. Vkladové konanie na katastrálnom odbore Okresného úradu Zvolen bolo prerušené až do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 7C/164/2014. Preto je tu daný právny záujem žalobkyne na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Páchatelia trestnej činnosti T. X. a I. T. boli za tento zločin podvodu právoplatne odsúdení rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5T/179/2014-800 zo dňa 26.1.2015. Žalobkyňa z vyššie uvedených dôvodov neuzavrela túto kúpnu zmluvu slobodne a vážne, preto sú splnené podmienky aj na určenie absolútnej neplatnosti tejto kúpnej zmluvy podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka.

14. Právny úkon, ktorý je rozhodujúcou súčasťou skutku, za ktorý bola osoba, ktorá ho uskutočnila, uznaná právoplatným rozsudkom v trestnom konaní za vinnú zo spáchania trestného činu - zločinu podvodu, je neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

15. S prihliadnutím na to, že kúpna zmluva, ktorá mala byť uzavretá medzi žalobkyňou ako predávajúcou a žalovaným ako kupujúcim dňa 25.6.2014, nemohla byť konvalidovaná tým, že ako kupujúci vystupuje tretia osoba, t.j. iná osoba ako osoba, ktorá sa podvodu dopustila. Ako už bolo uvedené vyššie, táto kúpna zmluva je výsledkom trestnej činnosti a nemôže požívať ochranu v neprospech žalobkyne.

16. Súd preto podanej žalobe vyhovel a určil, že kúpna zmluva je absolútne neplatná.

17. Súd konanie o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy - rozhodcovskej doložky zastavil podľa § 96 ods.1 O.s.p. na základe čiastočného späťvzatia žaloby, s čím súhlasil aj právny zástupca žalovaného.

18. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods.3 O.s.p.

19. V súlade s § 204 zákona č. 99/1963 Zb. účinného do 30. 06. 2016 (ďalej len „OSP“) podal proti rozsudku v časti určenia neplatnosti kúpnej zmluvy a do výroku o trovách konania odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, alebo rozhodnutie zmeniť a návrh v celom rozsahu zamietnuť a zaviazat' žalobkyňu na náhradu trov konania. Odvolanie podal v súlade s § 221 ods. 1 OSP [podľa § 205 ods. 2 písm. a) OSP], súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav [ust. § 221 ods. 1 písm. h) OSP], účastníkovi konania (strane sporu) postupom súdu sa odňala možnosť konať pred súdom [ust. § 221 ods. 1 písm. f) OSP], súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 205 ods. 2 písm. d) OSP], rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f) OSP].

20. Odvolateľ uviedol, že rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené. Súd uviedol ustanovenia Občianskeho zákonníka, avšak neuviedol, ktoré z nich považuje za rozhodujúce, určil, že kúpna zmluva je absolútne neplatná, nemôže požívať ochranu, keďže je výsledkom trestnej činnosti. Súd neuviedol, aký význam pre rozhodnutie súdu má žalobkyňou opakovane uvádzaná právna veta, ktorá bola uvedená aj v rozsudku, podľa ktorej právny úkon, ktorý je rozhodujúcou súčasťou skutku, za ktorý bola osoba, ktorá ho uskutočnila, uznaná právoplatným rozsudkom v trestnom konaní za vinnú zo spáchania trestného činu - zločinu podvodu, je neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), keďže je zrejmé, že uvedená právna veta je použiteľná iba vtedy, ak sa podvodu dopustí strana sporu právneho úkonu (osoba, ktorá ho uskutočnila), preto je uvedená právna veta v tomto prípade nepodstatná a s prejednávanou vecou nesúvisí.

21. V odvolaní poukázal, na to že kúpna zmluva je záväzkom synalagmatickým, v prípade vyslovenia takéhoto záväzku za neplatný, vzniká povinnosť vrátiť si vzájomné plnenia. Žiaden z účastníkov takéhoto vzťahu sa nemôže domáhať vrátenia poskytnutého plnenia bez toho, aby sám vrátil plnenie, ktoré prijal. Tejto zákonnej konštrukcii musí zodpovedať tak žalobný petit, ako aj výrok rozsudku, ktorým sa návrhu (žalobe) vyhovuje. Nebolo teda možné petitom žiadať vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy, a zároveň sa nevysporiadať s vrátením plnenia, ktoré sa na základe kúpnej zmluvy poskytlo. Nakoľko žalobný návrh vzájomnosť plnení nerešpektoval a nerešpektuje, súd mu nemal vyhovieť pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení. Pokiaľ mu vyhovel, mal minimálne rozhodnúť o povinnosti žalobkyne vydať žalovanému sumu vo výške 17 095,89 € z titulu bezdôvodného obohatenia, z ktorej časť vo výške 2 095,89 € bola preukázateľne použitá na úhradu jej vlastného dlhu a prijatie zostávajúcej sumy kúpnej ceny vo výške 15 000 € potvrdila žalobkyňa tak svojím podpisom na kúpnej zmluve, ako aj svojím podpisom na príjmovom a výdavkovom pokladničnom doklade, čo zakladá právnu domnienku o tom, že uvedenú sumu ako plnenie časti kúpnej ceny prijala.

22. Odvolateľ namietal, že žalovaná nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určovanom petite z dôvodu, že aj v prípade úspešnosti žaloby sa jej právne postavenie nezmení, keďže vklad kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností nebol doposiaľ povolený, žalobkyňa od zmluvy odstúpila, pričom s otázkou platnosti, resp. neplatnosti kúpnej zmluvy sa vysporiada Okresný súd Zvolen v konaní pod č. k. 7C/164/2014 (určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy). Žalobkyňa je stále výlučnou vlastníčkou predmetov prevodu, a teda nemá právo domáhať sa vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy. Jej postavenie v súčasnej dobe nie je neisté.

23. Ďalej odvolateľ mal za to, že súd prvej inštancie nemohol podanej žalobe vyhovieť z dôvodu, že v prípade kúpnej zmluvy išlo o právny úkon urobený v omyle, pretože omyl na strane žalobkyne by musel vyvolať žalovaný, alebo o ňom aspoň vedieť, čo však žalovaný nesporne neurobil. Je právne bezvýznamnou skutočnosťou, z akého dôvodu chcela žalobkyňa podpísať ním pripravené dokumenty k prevodu vlastníckeho práva. Podpísanie listín potvrdzuje vôľu žalobkyne a je v rozpore s jej tvrdením o tom, že nikdy nemala záujem byť predat' a že neuskutočnila slobodný, vážny, určitý a zrozumiteľný právny úkon. U každého dospelého človeka je namieste očakávať, dodržiavať obvyklú (bežnú) mieru

opatrnosti, a ak si tak nepočína, takéto jeho konanie nemôže byť na ujmu druhému účastníkovi právneho úkonu. Samotná žalobkyňa považovala zmluva za platnú, keď od nej odstúpila. Tvrdenia žalobkyne sú teda v rozpore s jej konaním. Uviedol, že nespochybňuje ust. § 135 ods. 1 OSP, avšak rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 5T/179/2014-800 zo dňa 26. 01. 2016 by mal vplyv na túto vec iba vtedy, ak by o omyle žalobkyne žalovaný vedel, resp. tento omyl vyvolal.

24. Odvolateľ uviedol, že súd sa v rozhodnutí dostatočne nevysporiadal s otázkou dôvodnosti priznania plnej náhrady trov konania a právneho zastúpenia žalobkyne, ktorá vzala späť jeden celý petít návrhu.

25. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozhodnutie potvrdiť.

26. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

27. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

28. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

29. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

30. Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. V súdnej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, v odôvodnení súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak urobil uviedol v odôvodnení rozsudku.

31. Odvolanie žalovaného nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

32. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd, vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že súd prvej inštancie v súlade s § 153 ods. 1 OSP rozhodol na základe zisteného skutkového stavu, skutkový stav subsumoval pod správnu normu hmotného práva, ktorú správne interpretoval.

33. Žalovanému nebola odňatá možnosť konať pred súdom, nedošlo k porušeniu procesných práv žalovaného, ako uvádza žalovaný, rozhodnutie je dostatočne odôvodnené. Povinnosťou všeobecného súdu je zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol podstatné skutočnosti, ktoré boli rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci, uviedol v rozhodnutí skutkový stav, ktorý považoval za rozhodujúci pre rozhodnutie, uviedol vyjadrenia procesných strán k prerokúvanej veci, ako aj výsledky vykonaného dokazovania. Uviedol, ktoré ustanovenie zákona aplikoval na danú vec a aké právne závery vyvodil. V žiadnom prípade nemožno považovať za nesprávne, že súd rozhodnutie neodôvodniť podľa predstáv žalovaného.

34. Predmetom konania bolo určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 25.06.2014, ktorej predmetom je nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobkyne. Konanie o zápise vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností je prerušené.

35. Súd prvej inštancie správne posudzoval naliehavosť právneho záujmu žalobkyne na určovanom petíte. V konaní bolo nesporné, že bolo začaté vkladové konania, ktorého predmetom je zápis prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe zmluvy, ktorej určenia neplatnosti sa žalobkyňa v tomto konaní domáha.

36. Základným predpokladom úspešnosti žaloby o určenie skutočnosti je že žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Existenciu naliehavého právneho záujmu musí v konaní preukázať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať (byť preukázaný) nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, kedy bol rozsudok súdu vyhlásený. Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite (tento nedostatok bráni zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku).

37. Vo všeobecnosti platí, že naliehavý právny záujem je daný predovšetkým tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo kde by bez tohto určenia sa stalo právne postavenie žalobcu neistým, pričom žaloba o určenie nie je spravidla opodstatnená tam, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti. Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení môže byť daná aj vtedy, keď určenie existencie práva alebo právneho vzťahu, o ktoré v konaní ide, priaznivo (prípadne nepriaznivo) ovplyvní právne postavenie žalobcu voči žalovanému. Toto priaznivé (nepriaznivé) ovplyvnenie môže spočívať nielen v odstránení spornosti, či neistoty žalobcovho právneho postavenia voči žalovanému (samozrejme vo vzťahu k predmetu sporu), ale aj v založení možnosti uplatnenia (voči žalovanému) vlastného (zo zákona, prípadne zo záväzkového vzťahu) vynúťiteľného práva k predmetu určenia.

38. Vyriešenie otázky platnosti, resp. neplatnosti zmluvy, ktorá je predmetom prerušeného vkladového konania jednoznačne môže priaznivo (prípadne nepriaznivo) ovplyvniť právne postavenie žalobkyne voči žalovanému, rozhodnutím sa odstránení spornosť, resp. neistota žalobcovho právneho postavenia voči žalovanému, pričom rozhodnutie o platnosti, resp. neplatnosti zmluvy je rozhodujúce pre vkladové konanie, t.j. pre zmenu vlastníctva. Spornosť, respektíve neistotu neodstráni konanie o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, pretože platne možno odstúpiť len od platne uzatvorenej zmluvy, ak bola zmluva uzatvorená neplatne, súd vo výroku rozhodnutia v konaní o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, nevysloví jej platnosť, resp. neplatnosť.

39. Správny je záver súdu prvej inštancie, že zmluva je neplatná. Žalobkyňa nemala vôľu uzatvoriť zmluvu, podpísanie zmluvy bolo výsledkom trestnej činnosti osôb, ktoré podvodným konaním zabezpečili jej podpis na zmluve. Nešlo o právny úkon urobený na základe vôle žalobkyne, išlo o úkon v rozpore s § 37 ods. 1/ OZ. V konaní nebolo preukázané ako tvrdí žalovaný, že by žalobkyňa konala v omyle v súlade s § 49a OZ. V tomto ustanovení je upravený omyl vo vôli, t.j. tzv. vnútorný omyl. Právna podstata tohto omylu spočíva v tom, že konajúca osoba nemá správnu alebo dostatočnú predstavu o dôsledkoch právneho úkonu. Zo zisteného skutkového stavu jednoznačne vyplýva, že u žalobkyne nešlo o konanie v omyle, žalobkyňa vôbec nemala vôľu uzatvoriť kúpnu zmluvu. Žalobkyňa nemala v úmysle predať nehnuteľnosť - svoj byt, podpis tejto kúpnej zmluvy (a iné) žalobkyňou bol výsledkom trestnej činnosti - zločinu podvodu T. X. a I. T., ktorí boli za tento zločin podvodu aj právoplatne odsúdení. K tomuto záveru dospel súd prvej inštancie z rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 5T/179/2014-800 zo dňa 26. 01. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť, z ktorého vyplýva, že odsúdení zabezpečili podpísanie písomností vrátane kúpnej zmluvy žalobkyňou, a to pod zámienkou, že ide podpísať doklady k úveru, pričom obaja obvinení mali vedomosť o tom, že poškodená - žalobkyňa nemá záujem predať byt. Jej podpis na listinách bol získaný podvodom, keď žalobkyňa podpísala listiny, ktoré nechcela podpísať, tieto však podpísala na základe podvodného konania osôb, ktoré boli za daný skutok aj odsúdené.

40. Nedôvodná je tiež námietka žalovaného, že žalobkyňa sa nemôže domáhať svojho práva určovacou žalobou, lebo v prípadoch, keď už došlo k vzájomnému plneniu, a kde teda možno žalovať na vzájomné vrátenie vzájomného plnenia, možno nárok uplatniť a súd by mohol vyhovieť žalobe, len vtedy, ak by vo výroku rozsudku mohol vyjadriť synalagmatický záväzok oboch účastníkov neplatnej zmluvy na vrátenie plnenia z oboch strán. Odvolací súd poukazuje na to, že žalovaný od žalobkyne neprevzal žiadne plnenie, ku ktorému by mu vznikla povinnosť vrátiť ho žalobkyňi (nedošlo k prevodu vlastníctva), žalobkyňa nemôže preto žalobou voči žalovanému uplatniť nárok na vrátenie plnenia (resp. vzájomného plnenia). Žalobkyňa na základe zmluvy od žalobcu neprevzala osobne plnenie. Žalovaný ak plnil za žalobkyňu na základe zmluvy, o ktorej žalobkyňa vzhľadom na okolnosti (bod 39) nemala vedomosť, môže sa domáhať vydania bezdôvodného obohatenia (prípadný nárok žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia nebol predmetom tohto konania).

41. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správne

42. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo výroku o trovách konania, keď súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 142 ods. 3 OSP, podľa ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, v takom prípade sa zákonná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Žalobkyňa zobrala návrh späť v časti určenia, že rozhodcovská zmluva uzatvorená medzi účastníkmi, (ktorá je súčasťou predmetnej kúpnej zmluvy, ktorej neplatnosti sa v konaní domáhala) je absolútne neplatný právny úkon. Keďže predmetný výrok, ktorý zobrala späť, v podstate zahŕňa rozhodnutie vo veci samej ohľadne neplatnosti zmluvy ako celku je jej neúspech v pomerne nepatrnej časti k celému predmetu konania. Pokiaľ ide o výšku náhrady trov konania táto sa v súlade s § 379 a § 380 CSP nestala predmetom preskúmania odvolacieho konania, nakoľko žalovaný neuviedol v odvolaní žiadne skutočnosti a dôvody poukazujúce na nesprávnosť predmetného výroku rozhodnutia.

43. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 CSP za použitia § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný. V odvolacom konaní bola úspešná vzhľadom na výsledok odvolacieho konania žalobkyňa, preto jej patrí náhrada trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).